עַל הַסָּכָךְ (מא) דְּאֵינָן בְּטֵלוֹת לְגַבֵּי הַסָּכָךְ, (מב) אִם דַּעְתּוֹ לְהַסִּיקָן מֵתָר לְטָלָן מִשָּׁם: **ט** (מג) * [ס]**בַּיִת שֶׁהוּא מָלֵא פֵּרוֹת** (מד) **מוּכָנִים** (מה) **וְנִפְחַת,** (מו) **נוֹטֵל מִמְּקוֹם** (מז) **הַפָּחַת:**

תקיט צִירֵי דְּלָתוֹת מֵתֵר לְהָסִיר וּלְהַחֲזִיר לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב. וּבוֹ ה' סְעִיפִים:

א * [א]**מְסַלְּקִין** (ו) (א) **תְּרִיסֵי** (פרוש, קְרָשִׁים שֶׁנּוֹעֲלִים בָּהֶם הַחֲנֻיּוֹת) **חֲנֻיּוֹת**

ס משנה שם ל"א (ע"ב) וכתנא קמא, ואפלו היה בנין גמור, בית יוסף (ד"ה אבל) לדעת הרמב"ם בקרך ב' (ה"ט) והשעם לפי שאין הפרות מקצים מחמת עצמן, רמב"ן (מלחמות יט:).

א משנה ביצה י"א (ע"ב).

בֵּאוּר הַיטֵב

בְּטֵלוֹת לְגַבֵּי הַסָּכָךְ וְאָסוּר לִטְלָן דְּהָוֵי כְּסוֹתֵר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב): יְהוּדִי לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל אָסוּר בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) עַיֵּן שָׁם:

ט (יו) **הַפָּחַת.** מִזֶּה יֵשׁ לִלְמֹד דְּמֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְפָחוֹת טְמוּנִים בְּבוֹר וּפִתְחָן אֵינוֹ יְהוּדִי בְּשַׁבָּת אוֹ בְּיוֹם טוֹב רַאֵי בָּהֶם מִשּׁוּם מְקַצֶּה, וּמִכָּל מָקוֹם אִם עָשָׂה הָאֵינוֹ

א (ו) **תְּרִיסֵי.** פֵּרוּשׁ דַּלְתוֹת חֲנֻיּוֹת שֶׁל שְׂדֵה תְּבוּאָה וּמִגְדָּל שֶׁאֵינָן מְחֻבָּרִים לַקַּרְקַע, אֲבָל בִּמְחֻבָּרִין יֵשׁ בְּנִין וּסְתִירָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שי"ג וְאָסוּר לְסַלְּקָן וּלְהַחֲזִירָן.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אֲגוּדִים בְּיַחַד: (מא) **דְּאֵינָם בְּטֵלוֹת.** דְּמִדְּלֹא הִתִּיר אֲגַדָּתָן (סמ) בְּשָׁעָה שֶׁהֲנִיחָם עַל הַסָּכָךְ לֹא בַּטְּלִינְהוּ לְגַבֵּי סְכָךְ אֶלָּא לְהַצְנִיעָם חָשֵׁב. אֲבָל אִם הִנִּיחַ קָנִים שֶׁאֵינָם אֲגוּדִים עַל הַסָּכָךְ אַף שֶׁכְּבָר סִכֵּךְ כָּל צָרְכּוֹ (סמ) בְּטֵלִים הַקָּנִים אַגַּב עִקַּר הַסָּכָךְ, וְלֹא דָּמֵי לְעֵצִים הַסְּמוּכִים לְדָפְנֵי הַסֻּכָּה שֶׁאֵינָם מִתְבַּטְּלִים כֵּיוָן שֶׁאֵינָם עֲבָתִים עִם הַדָּפְנוֹת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּסָכָךְ שֶׁאֵינָם עֲבָתִים כָּל עִקַּר וּלְהָכִי כְּשֶׁמִּצְטָרֵף לָהֶם עוֹד קָנִים מִתְעָרְבִים וְנַעֲשִׂים סָכָךְ אֶחָד. (נ) וּמְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים דַּאֲפִלּוּ בְּקָנִים אֲגוּדִים אִם נִתְפַּזֵּן לְהֲעָבוֹת בָּהֶם הַסָּכָךְ לְהָדְיָא בְּטֵלִים לְגַבֵּי סְכָךְ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִתִּיר אֲגַדָּתָן, וְאָסוּר לִקַּח מֵהֶם מִשּׁוּם סוֹתֵר. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה זרק): (מב) **אִם דַּעְתּוֹ לְהַסִּיקָן.** פֵּרוּשׁ, אִם רוֹצֶה (עפ) עַתָּה לְהַסִּיקָן, אֲבָל לֹא בְּעֵינַן שֶׁיְּהֵא דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם מֵאָתְמוֹל דְּלָאו מָקְצָה הֵן, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל (ס"ק לט) לְעִנְיַן עֵצִים הַסְּמוּכִים לְדָפְנוֹת. וְדַע דְּכָל עֵצִים שֶׁאָסוּר לִטְלָן מִן הַסֻּכָּה בֵּין עֲצֵי סְכָךְ וּדְפָנוֹת עַצְמָם (עכ) וּבֵין אוֹתָן שֶׁנּוֹתְנִים עֲלֵיהֶן וְנִתְבַּטְּלוּ עִמָּהֶן אֲפִלּוּ אִם נָפְלָה הַסֻּכָּה בְּיוֹם טוֹב גַּם כֵּן אָסוּר לְטַלְטְלָן וְלִטְלָן, (עג) וְהוּא הַדִּין לְשָׁרְפָן בִּמְקוֹמָן, מִשּׁוּם מְקַצֶּה. וַאֲפִלּוּ הָיְתָה הַסֻּכָּה רְעוּעָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹמֶדֶת לִפֹּל (עד) מִכָּל מָקוֹם בְּכִנְיַסַת יוֹם טוֹב אִי אֶפְשָׁר הָיָה לוֹ לְלָקְחָן מֵחֲמַת סְתִירַת בִּנְיָן וּמִתּוֹךְ שֶׁנֶּאֶסְרוּ אָז נֶאֶסְרוּ לְכָל הַיּוֹם. וְאִם מֵהֲנֵי תְּנַאי עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה נוטלים): **ט** (מג) **בַּיִת שֶׁהוּא מָלֵא פֵּרוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר וְהָיָה סָתוּם מִכָּל צַד: (מד) **מוּכָנִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְאַפּוֹקֵי אִם הִכְנִיסָם שָׁם לְאוֹצָר לִזְמַן רַב דְּהָוֵי לֵיהּ מָקְצֶה: (מה) **וְנִפְחַת.** אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב, (פמ) וְלֹא אָמְרִינַן דִּכְיָון שֶׁהָיָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת סָתוּם וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְטַל מֵהֶם מֵחֲמַת אִסּוּר סְתִירַת בִּנְיָן אִתְקְצָאֵי לְכֵלֵי יוֹמָא, דְּאֵין זֶה בִּכְלַל מָקְצֶה כֵּיוָן שֶׁלֹּא הָיוּ מְקֻצִּין מֵחֲמַת אִסּוּר עַצְמָן רַק שֶׁהָיוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין יְכוֹלִין לֵילֵךְ לְטָלָן. (עו) וּלְפִי טַעַם זֶה אֲפִלּוּ הָיָה הַבַּיִת בָּרִיא מִקֹּדֶם (עז) שֶׁאֵין רְגִילוּת שֶׁיִּפָּחֵת מֵאֵלָיו גַּם כֵּן מֵתֵר לְטַל הַפֵּרוֹת. (עמ) וְכֵן הוּא הַדִּין בְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְפָחוֹת טְמוּנִים בְּבוֹר וּפִתְחָן הֶעָפוּי"ם בְּיוֹם טוֹב אוֹ בְּשַׁבָּת דְּאֵין בָּהֶם מִשּׁוּם מְקַצֶּה, אֲכָל אִם עָשָׂה הֶעָפוּי"ם לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ אִם הַפֵּרוֹת הָיוּ שֶׁל עָפוּי"ם אָסוּר בַּאֲכִילָה וּבְטִלְטוּל עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה [וְצָרִיךְ לִזָּהֵר בָּזֶה בִּימֵי הַפֶּסַח כְּשֶׁעָפוּי"ם מֵבִיא לְפָתוֹת לְיִשְׂרָאֵל, אִם יוֹדֵעַ שֶׁהֲגוֹי פָּתַח הַבּוֹר הַיּוֹם אָסוּר לִקַּח מִמֶּנּוּ]. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה בית) דְּאֵין לְהָקֵל בָּכָל זֶה כִּי אִם בְּשָׁעַת הַדְּחָק:

(מו) **נוֹטֵל מִמְּקוֹם הַפָּחַת.** אֲבָל לֹא יִפָּחֵת מִן הַבַּיִת (פט) יָתֵר כְּדֵי לְטַל יוֹתֵר:

א (א) **תְּרִיסֵי חֲנֻיּוֹת.** הֵינוּ (ו) חֲנֻיּוֹת שֶׁאֵין מְחֻבָּרִין בַּקַּרְקַע אֶלָּא עֲשׂוּיוֹת כְּמִין תֵּבָה אוֹ מִגְדָּל שֶׁל עֵץ [וְסוֹגֵר אוֹתוֹ, וּכְשֶׁרוֹצֶה לְפָתְחוֹ מְסַלֵּק

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סמ) רַשְׁ"י (ל: ד"ה וכי תניא) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (סמ) רַשְׁ"י שָׁם (ד"ה סמוך): (ע) מְאִירִי (שם) וְכֵן מִשְׁמַע מַרְשָׁ"י (שם ד"ה וכי תניא): (עמ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג), וְכֵן כָּתַב הַמְּאִירִי (שם) שֶׁאִינוֹ כְּעֵצִים שֶׁבָּאוֹצָר וְשֶׁבַּמַּקָּצָה אֶלָּא קִימֵי קְמִיהּ בְּחָצֵר, וְעַיֵּן בֵּית מֵאִירִי: (עג) פְּשׁוּט, וְכֵן מוּכָח מִרַשְׁ"י בְּסוּגְיָן (שם) בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל נוֹטְלָת: (עג) וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תק"א סָעִיף ו' עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק כג): (עד) מְבֹאָר בַּגְּמָרָא לְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה דְּאוֹסֵר מֻקְצֶה, **וְאַף לְמַאן דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּמֻקְצֶה מֻתָּר גַּם בְּיוֹם טוֹב כָּאן אָסוּר, מִשּׁוּם דְּהוּא מֻקְצֶה מֵחֲמַת אִסּוּר דְּקִיְּימָא לַן דְּאַף בְּשַׁבָּת אָסוּר** כִּדְאִיתָא בְּשֻׁלְחָנִי שַׁבָּת (קנו:) וּלְעֵיל בְּסִימָן רע"ט (ס"א), וְכֵן מוּכָח בְּסוּגְיָא דְּשָׁוִין לְהָא דְּמוּתָּר שָׁמֵן שֶׁבַּנֵּר, וְכֵן אִיתָא בְּמָאוֹר (טז:) וּבְמְאִירִי (שם ד"ה דתניא) דְּלִפְלִי מַאי דְּקִיְּימָא לַן דְּמֻקְצֶה מֵחֲמַת אִסּוּר אָסוּר גַּם זֶה אָסוּר. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (שם) שֶׁהִסְפִּיק כֵּן לְהַלָּכָה וְתָמֵהַּ עַל הַטּוּר דְּלִמָּה הִזְכִּיר כְּלָל דַּעַת רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּעִנְיָנֵנוּ אַחֲרֵי דְּלֹא קַיְּימָא לַן כְּוָתֵיהּ גַּם בְּשַׁבָּת, וּכְיוֹתֵר מִזֶּה יֵשׁ לְתָמֵהַּ עַל הָרִיאַ"ז (שלט"ג טז: אות ב) וְהָאוֹר זָרוּעַ (שם) שֶׁנָּקְטוּ כֵּן לְהַלָּכָה דְּמֻתָּר, וְצָרִיךְ עִיּוּן. [וְדַע עוֹד דְּמִה שֶׁגָּזַר בְּבַעַל הַמָּאוֹר דִּכְסֻכָּה רְעוּעָה אֵינָהּ מֻקְצֶה מֵחֲמַת אִסּוּר דְּאִי נַמִי סָתַר לָהּ קֹדֶם נְפִילָה אֵין בָּהּ מִשּׁוּם סְתִירַת אֹהֶל מִן הַתּוֹרָה וּבָזֶה הָיָה אֶפְשָׁר לְתָרֵץ קְצָת קֻשְׁיָא זוֹ עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (שם), רֹב הַמְפָרְשִׁים חוֹלְקִים עַל זֶה עַיֵּן בְּרָכְךָ"א (שם ד"ה אביי) וּבְרָאָ"ה (שם ד"ה א"ר מנשיא) וּבְמְאִירִי (שם ד"ה ואם התנה) שֶׁכָּתְבוּ בְּלָשׁוֹן לְדָבָר פָּשׁוּט שֶׁאֲפִלּוּ בְּדָפֵן רְעוּעָה אֵיכָא סְתִירָה דְּאוֹרַיְיתָא [וְלֹא זָכַר אֶלָּא מְשׁוּם שֶׁהוּא סוֹתֵר שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְבָנוֹת] וְלֹא אָמְרִינַן בָּזֶה עוֹמֵד לִפֹּל כְּנָפוֹל דָּמֵי:

ט (עה) פּוֹסְקִים: (עו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (עז) **וְהוּא הַדִּין אִם פָּתְחוּ עָפוּי"ם לְצָרְכָּן עַצְמוֹ:** (עח) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (עט) רַמְבַּ"ן בְּסֵפֶר הַמִּלְחָמוֹת (יט:), **וְהֵינוּ אֲפִלּוּ הָיָה הַבִּנְיָן רַק מִלְּבֵנִים סְדוּרוֹת בְּלֹא טִיט,** כֵּן מוּכָח שָׁם:

א (ו) פּוֹסְקִים:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (סכ"א) פסק כשיטת הרי"ף להתיר אפילו בבנין בריא, ולא חילק אם הוא שעת הדחק או לא.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקיט

(ג) * וּמַחֲזִירִין אוֹתָם בְּיוֹם טוֹב, (ב) כְּדֵי שֶׁיּוֹצִיא תְּבֶלִין שֶׁהוּא צָרִיךְ לָהֶן וְלֹא יִמָּנַע מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב. [ב]בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם (ג) צִיר בְּאֶמְצַע, אֲבָל יֵשׁ לָהֶם (ד) צִיר מִן (ג) הַצַּד (ה) * אָסוּר, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִתְקַע. (ו) וְשָׁאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד כָּל עִקָּר, (ז) אֲפִלּוּ בַּבַּיִת מֻתָּר לְהַחֲזִיר: **ב** [ג]כֵּלִים שֶׁהֵם מְפֻצָּלִים, כְּגוֹן מְנוֹרָה שֶׁל חֲלִיּוֹת וְכִסֵּא (ח) וְשֻׁלְחָן שֶׁהֵם חֲתִיכוֹת חֲתִיכוֹת, (ט) מַעֲמִידִין (י) אוֹתָם בְּיוֹם טוֹב, (יא) [ד]וְהוּא

ב אוקימתא דאביי שם. ג לשון רמב"ם בפרק ד' מהלכות יום טוב (ה"י) ממשנה שם כ"א (ע"ב). ד מדין תרי"ס חניות י"א (שם).

בַּאֹר הַיטֵב

אַחֲרוֹנִים: (ב) **וּמַחֲזִירִין.** דְּאִם יְהֵא אָסוּר לְהַחֲזִירָן לֹא יִרְצֶה לִפְתֹּחַ דְּיָחֹשׁ שֶׁמָּא יִגְבֶּה, אֲבָל כְּשֶׁעוֹמְדִים הַחֲנֻיּוֹת בְּבַיִת אָסוּר לְהַחֲזִירָן דְּלֹא חָיֵישׁ שֶׁם לִגְבֹּהָ. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ב): (ג) **הַצַּד.** פֵּרוּשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ צִיר לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וְכָתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וְהוּא דאסרינן) דְּהֵיְינוּ דַּוְקָא שֶׁצָּרִיךְ לְהָסִיר הַקֶּרֶשׁ שֶׁבּוֹ הַצִּיר כְּדֵי לִפְתֹּחַ, דְּאָז יֵשׁ לַחֲשֹׁשׁ בְּפוֹתֵחַ נוֹעֵל בְּעוֹד שֶׁהוּא קָבוּעַ וַדַּאי שָׁרֵי דְּאִם לֹא כֵּן יְהֵא אָסוּר לִפְתֹּחַ הַבַּיִת בְּשַׁבָּת. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהוּא פָּשׁוּט דְּאִם בְּפוֹתֵחַ וְנוֹעֵל לְחוּד אֵין אִסּוּר אֲפִלּוּ בְּמְחֻבָּר.

בֵּאוּר הַלָּכָה

שָׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וּפָרַשׁ בֵּית יוֹסֵף (ד"ה גרסינן בירושלמי) **דְּהֵיְינוּ אִם יָכוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי חַלּוֹן שֶׁמַּגְדּוּל אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בִּדְחַק יִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ שָׁם וְלֹא יִסְלַק וְיַחֲזֹר. אֲבָל מִדְּהִשְׁמִיטוּ הַפּוֹסְקִים וְלֹא הֻבְּיאוּהוּ שְׁמַע מִנַּהּ דִּסְקִירָא לְהוּ דִּלְא קַיְימָא לַן כִּירוּשַׁלְמִי הָזֶה וּבְכָל גַּנֵּי מָתָר.** וְעַיֵּן בְּאַלְיָה רַבָּה (סק"א) שֶׁכָּתַב דְּהַבַּיִת יוֹסֵף לֹא רָאָה לְסֵפֶר עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ"א, דְּהָרַשְׁבָּ"א הֶעָתִיקוֹ שָׁם (בית מועד שער א סי' יב) לְדִינָא, וְגַם דִּסְתָמָא כְּפֵרוּשׁוֹ דְּהָא עִקַּר הַשַּׁעַם שֶׁלֹּא לִמְנֹעַ מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב וְאִם כֵּן כַּיָּיִן שֶׁאֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי חַלּוֹן אוֹ פֶּתַח אָסוּר עַד כָּאן. וְהַבַּיִת יוֹסֵף (שם) הֶעְתִּיק עוֹד דִּין אֶחָד בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי (שם) דְּלַהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אָסוּר וְגַם בָּזֶה כָּתַב דְּלֹא קַיְימָא לַן כֵּן לְדִינָא. וְהִנֵּה מָצָאתִי בְּסֵפֶר הֶעָטוּר (ח"ב דף קמד:) שֶׁגַּם הוּא הֶעְתִּיק לַהֲיְרוּשַׁלְמִי הַזֶּה, אֲכָן מָצָאתִי בּוֹ דָּבָר חָדָשׁ שֶׁהֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי בְּאֹפֶן אַחֵר מִמַּה שֶׁהוּא בְּבֵית יוֹסֵף, דְּהַבַּיִת יוֹסֵף הֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי כְּמוֹ שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ הַמַּיְרֶא דְּרַבִּי אַחָא קֹדֶם רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן, וְהֶעֱשׂוּר הֶעְתִּיק בְּהִפּוּךְ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, יְרוּשַׁלְמִי אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח וְאָמַר רַבִּי אַחָא מְחַזִּיר הוּא וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ עַד כָּאן לְשׁוֹן הֶעְטוּר. וּמִשְּׁמַע דְּרַבִּי אַחָא סוֹבֵר אֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר בְּקָצָתוֹ וּמִמֵּילָא כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר אֲפִלּוּ כָּל צָרְכּוֹ כְּדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף. וְגַם בִּדְבָרֵי הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהוּא סוֹבֵר לְדִינָא כְּהַבַּיִת יוֹסֵף וְדִלְא כְּאַלְיָה רַבָּה דְּזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּשַׁעַר א' דִּין י"ב, מִסְלְקִין תְּרֵיסֵי חֲנֻיּוֹת וְכוּ' בְּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וְכֻלָּם לָהֶם צִיר כָּל עִקָּר וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶן צִיר וְאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד, וַאֲפִלּוּ מַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ מֻתָּר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְקַע וְאִם תָּקַע מְלָאכָה גְּמוּרָה וְכוּ'. וְיֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק בְּכַוָּנָתוֹ מַאי דְּקָאָמַר וְכֻלָּם לָהֶם וְכוּ' אִי קַאֵי אַיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח דַּאֲפִלּוּ בָּזֶה מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ כְּשֶׁאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּלְפִי זֶה הִירוּשַׁלְמִי שֶׁהֶחְמִיר כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הוּא דַּוְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד [וְאִם כֵּן מַה דְּאִסְרִינַן בְּגֹמֶר דִּידַן, כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּבְוַדַּאי אֲפִלּוּ אֵין לָהֶם פֶּתַח מִדֶּסְתָם וְלֹא חִלֵּק, הַיְינוּ לְעִנְיַן לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲבָל בְּקָצָתוֹ יְהֵיהּ מֻתָּר] אֲבָל כְּשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע אוֹ אֵין לוֹ צִיר כְּלָל מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אַף בָּזֶה וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף, אוֹ אֲפִלּוּ דָּמָה שֶׁקָּאָמַר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ וְכֻלָּם לָהֶם צִיר וְכוּ' הוּא דִּין בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְקָאֵי עַל עִקַּר הַדִּין דִּכְשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח וּלְפִי זֶה בְּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח אָסוּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ הַצִּיר בְּאֶמְצַע, אֲבָל לְפִי זֶה דִּבְרֵי הִירוּשַׁלְמִי קָשֶׁה לְהָבִין לְפִי דַּעַת הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ דְּמַתִּיר בְּשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח אֲפִלּוּ לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּמַאי מְיַירֵי רַבִּי אַחָא מִתְּחִלָּה דְּקָאָמַר מַחֲזִיר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ דְּאִי מְיַירֵי בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הָיָה לוֹ לִקְבֹּעַ דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי, וְאוּלַי דְּכָאֶמֶת הִרְשָׁ"א גּוֹרֵס בִּירוּשַׁלְמִי בְּגִרְסַת הֶעָטוּר דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי. **הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ דִּכְשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח בְּוַדַּאי מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר בְּאֶמְצַע בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף לְדִינָא, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר אֵין מֻתָּר לְהַחֲזִיר רַק בְּמִקְצָתוֹ, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א בָּזֶה צָרִיךְ עִיּוּן בְּכַוָּנָתוֹ וְכַנַּ"ל דְּאִפְשָׁר דְּגַם הוּא סוֹבֵר כְּהֶעָטוּר, אוֹ דְּהוּא סוֹבֵר דִּכְשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח:**

* **וּמַחֲזִירִין אוֹתָם בְּיוֹם טוֹב.** דַּוְקָא אִם הוּא צָרִיךְ בִּלְבַד אוֹ לְצָרְכּוֹ בְּלֹא אֲפִלּוּ בַּחֲנֻיּוֹת שֶׁעוֹמְדִין מִבְּחוּץ [עַיֵּן בַּ"ח (סי"א) וְאַלְיָה רַבָּה (סק"ב)]:

* **אָסוּר גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִתְקַע.** מַשְׁמַע דִּבְאֶמְצַע לֹא חָיְישִׁינַן לְהַחְמִיר מִשּׁוּם שֶׁמָּא יִתְקַע דְּלֹא שָׁכִיחַ וְכֵן כָּתַב הָרַ"ן (ה: ד"ה גמ' אבל) בְּהֶדְיָא. וְלִכְאוֹרָה לְפָלָא עַל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כ) גְּמָרָא (יא:), וְכִפֵּרוּשׁ הָרִי"ף (ה:) וְהָרֹא"שׁ (פ"א סי' יז) דְּלִפְלִי דִּבְרֵיהֶם אָסוּר בְּבַיִת לְהַחֲזִיר אֲפִלּוּ אִם הוּא גַּם כֵּן צָרְכּוֹ רַבִּים שְׁלוֹקְחִין הַבְּאִין בְּבֵיתוֹ דְּשָׁם לֵיכָּא חֲשַׁשׁ גְּנֵבָה אֲפִלּוּ אִם יִשְׁאֲרוּ פְּתוּחִים. וְעַיֵּן בְּטוּ"ז (סק"א) שֶׁכָּתַב דְּלִדְעַת רַשְׁ"י (שם ד"ה דאין בונין) מֻתָּר בָּזֶה, וְעַיֵּן בְּאַלְיָה רַבָּה (סק"ב) שֶׁכָּתַב דְּלִדְיָנָא יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁכָּל הַפּוֹסְקִים הֶעְתִּיקוּ כְּשִׁטַּת הָרַשְׁבָּ"א, דְּהָרַשְׁבָּ"א הֶעְתִּיקוֹ שָׁם (בית מועד שער א סי' יב) לְדִינָא, וְגַם דִּסְתָמָא כְּפֵרוּשׁוֹ דְּהָא עִקַּר הַשַּׁעַם שֶׁלֹּא לִמְנֹעַ מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב וְאִם כֵּן כַּיָּיִן שֶׁאֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי חַלּוֹן אוֹ פֶּתַח אָסוּר עַד כָּאן. וְהַבַּיִת יוֹסֵף (שם) הֶעְתִּיק עוֹד דִּין אֶחָד בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי (שם) דְּלַהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אָסוּר וְגַם בָּזֶה כָּתַב דְּלֹא קַיְימָא לַן כֵּן לְדִינָא. וְהִנֵּה מָצָאתִי בְּסֵפֶר הֶעָטוּר (ח"ב דף קמד:) שֶׁגַּם הוּא הֶעְתִּיק לַהֲיְרוּשַׁלְמִי הַזֶּה, אֲכָן מָצָאתִי בּוֹ דָּבָר חָדָשׁ שֶׁהֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי בְּאֹפֶן אַחֵר מִמַּה שֶׁהוּא בְּבֵית יוֹסֵף, דְּהַבַּיִת יוֹסֵף הֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי כְּמוֹ שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ הַמַּיְרֶא דְּרַבִּי אַחָא קֹדֶם רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן, וְהֶעֱשׂוּר הֶעְתִּיק בְּהִפּוּךְ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, יְרוּשַׁלְמִי אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח וְאָמַר רַבִּי אַחָא מְחַזִּיר הוּא וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ עַד כָּאן לְשׁוֹן הֶעְטוּר. וּמִשְּׁמַע דְּרַבִּי אַחָא סוֹבֵר אֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר בְּקָצָתוֹ וּמִמֵּילָא כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ כְּדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף. וְגַם בִּדְבָרֵי הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהוּא סוֹבֵר לְדִינָא כְּהַבַּיִת יוֹסֵף וְדִלְא כְּאַלְיָה רַבָּה דְּזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּשַׁעַר א' דִּין י"ב, מִסְלְקִין תְּרֵיסֵי חֲנֻיּוֹת וְכוּ' בְּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וְכֻלָּם לָהֶם צִיר כָּל עִקָּר וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶן צִיר וְאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד, וַאֲפִלּוּ מַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ מָתָר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְקַע וְאִם תָּקַע מְלָאכָה גְּמוּרָה וְכוּ'. וְיֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק בְּכַוָּנָתוֹ מַאי דְּקָאָמַר וְכֻלָּם לָהֶם וְכוּ' אִי קַאֵי אַיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח דַּאֲפִלּוּ בָּזֶה מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ כְּשֶׁאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּלְפִי זֶה הִירוּשַׁלְמִי שֶׁהֶחְמִיר כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הוּא דַּוְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד [וְאִם כֵּן מַה דְּאִסְרִינַן בְּגֹמֶר דִּידַן, כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּבְוַדַּאי אֲפִלּוּ אֵין לָהֶם פֶּתַח מִדֶּסְתָם וְלֹא חִלֵּק, הַיְינוּ לְעִנְיַן לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲבָל בְּקָצָתוֹ יְהֵיהּ מֻתָּר] אֲבָל כְּשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע אוֹ אֵין לוֹ צִיר כְּלָל מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אַף בָּזֶה וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף, אוֹ אֲפִלּוּ דָּמָה שֶׁקָּאָמַר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ וְכֻלָּם לָהֶם צִיר וְכוּ' הוּא דִּין בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְקָאֵי עַל עִקַּר הַדִּין דִּכְשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח וּלְפִי זֶה בְּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח אָסוּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ הַצִּיר בְּאֶמְצַע, אֲבָל לְפִי זֶה דִּבְרֵי הִירוּשַׁלְמִי קָשֶׁה לְהָבִין לְפִי דַּעַת הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ דְּמַתִּיר בְּשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח אֲפִלּוּ לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּמַאי מְיַירֵי רַבִּי אַחָא מִתְּחִלָּה דְּקָאָמַר מַחֲזִיר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ דְּאִי מְיַירֵי בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הָיָה לוֹ לִקְבֹּעַ דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי. וְאוּלַי דְּכָאֶמֶת הִרְשָׁ"א גּוֹרֵס בִּירוּשַׁלְמִי בְּגִרְסַת הֶעָטוּר דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי. **הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ דִּכְשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח בְּוַדַּאי מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר בְּאֶמְצַע בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף לְדִינָא, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר אֵין מֻתָּר לְהַחֲזִיר רַק בְּמִקְצָתוֹ, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א בָּזֶה צָרִיךְ עִיּוּן בְּכַוָּנָתוֹ וְכַנַּ"ל דְּאִפְשָׁר דְּגַם הוּא סוֹבֵר כְּהֶעָטוּר, אוֹ דְּהוּא סוֹבֵר דִּכְשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח:**

מִלְּמַעְלָה וּלְמַטָּה גַּם כֵּן מָתָר דִּלְא נִקְרָא זֶה מִן הַצַּד: (ו) עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד שער א סי' יב) וְהָעָטוּר (ד"ה וְהוּא דאסרינן) וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (סק"ג), וְעַיֵּן בְּאַלְיָה רַבָּה (ד"ה אסור): (ז) עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) וְהָעָטוּר (ד"ה והא דאסרינן): (ט) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וכתב) (סק"ד): (מ) הַגָּה אַף דְּבִמְאִירֵי (שם) אֵיתָא שְׁתֵּי דְּעוֹת אִם מָתָר לְסַלֵּק בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִירִים מִן הַצַּד, מִפְּרוּשׁ הָרַע"ב (פ"א מ"ה) מַשְׁמַע דְּמָתָר, וְכֵן מוּכָח מִבְּאוּר הַגְּרָ"א: (י) דִּלְא שַׁיְיךְ לַחֲשֹׁשׁ דְּשֶׁמָּא יִתְקַע רַק בִּלְהַחֲזִיר: **ב** (יא) מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְעִנְיַן גַּבֵּי צִיר מִן הַצַּד לְהַחֲזִיר אֵין שַׁיָּךְ מְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב: (יב) וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א דְּסָתָם הַדּוּק שָׁרֵי. וּכְלִי הֶעָשׂוּי עַל יְדֵי שְׁרוּיָ"ח אִם מָתָר לְהַדְּקוֹ בְּחוֹזֶק עַל יָדוֹ אוֹ לֹא עַיֵּן בְּסִימָן שי"ג בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק לב) דִּלְדַעַת הַמַּגֵּן אַבְרָהָם שָׁם (ס"ק יב) נֶחְשָׁב זֶה כְּמוֹ תְּקִיעָה וּמִמֵּילָא אָסוּר זֶה גַּם בְּיוֹם טוֹב, וְלִדְעַת הַשּ"ז שָׁם (סק"ז) דְּהוּא רַק דִּרַבָּנָן מִמֵּילָא הָכָא שָׁרֵי מִשּׁוּם שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, וְעַיֵּן שָׁם בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן דְּלִמַּעְשָׂה נָכוֹן לְהַחְמִיר כְּהַמַּגֵּן אַבְרָהָם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah